

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Osaühing Eesti Killustik uuringuloa taotlusest ja Kambja Vallavolikogu 20.12.2023 otsusest nr 149 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 1.1.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/232 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ punktile 4.3:

1.1. Anda ettevõttele Osaühing Eesti Killustik geoloogilise uuringu luba nr L.MU/520447 Vana-Kuuste II uuringuruumi kehtivusajaga 3 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Osaühing Eesti Killustik (registrikood 10126848; aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond) esitas Keskkonnaametile 03.10.2023 Vana-Kuuste II uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 03.10.2023 nr DM-126014-1, edaspidi *uuringuluba*).

Taotletav Vana-Kuuste II uuringuruum, teenindusala pindalaga 70.05 ha, asub Tartu maakonnas, Kambja vallas, Vana-Kuuste külas kinnistutel Kastre metskond 41 (katastritunnus 28301:001:1223) ja Piirimäe (katastritunnus 28301:001:0148). Kinnistud on riigiomandis, Kastre metskond 41 valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus. Piirmäe kinnistu valitseja on Regionaal-ja Põllumajandusministeerium ja volitatud asutus on Maa-amet. Kinnistute sihtotstarve on maatulundusmaa. Geoloogilise uuringu eesmärk on ehituseks sobiliku maavara, st liiva (sh täiteliiva) uuring, et tagada piirkonna ehitusmaavaradega varustatus. Geoloogilise uuringu käigus selgitatakse välja uuringuruumi geoloogiline ehitus, maavara potentsiaalne levik, selle olemasolul kasuliku kihi paksus ja kvaliteet.

Tegemist on tarbevaru uuringuga. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 35 uuringupuurauku ja 35 uuringukaevet uurimissügavusega kuni 15 m. Uuritavateks maavaradeks on liiv ja kruus. Hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: terastikulise koostise määramine, filtratsiooniomaduste määramine, uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine; topograafiline mõõdistamine. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ

(registrikood: 11206437; aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Taotletav uuringulooa kehtivusaeg on 3 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga ei ole. Taotletava uuringuruumi teenindusala ~1,1 km kaugusel idas asub Reola liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 886) ja Reola liivakarjääri mäeeraldis (loa nr L.MK/320789, loa omaja KMG OÜ, kehtiv kuni 31.08.2041).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub suures osas maaparandussüsteemiga Reola (TTP377) (maaparandussüsteemide registri kood 2104440030020002) ja kaguservas kattub taotletava uuringuruumi teenindusala kuni 4,2 m ulatuses maaparandussüsteemiga Reola (maaparandussüsteemide registri kood 2104440030020001). Taotletava uuringuruumi teenindusala läbib kuni 10 km² suuruse valgalaga eesvool Reola (maaparandussüsteemide registri kood 21044400300200011M; eesvoolu kaitsevöönd 12 m; veekaitsevöönd 1 m). Taotletava uuringuruumi teenindusala põhja-, lääne-, lõuna- ja kaguserv piirneb eelnimetatud eesvooluga või selle kaitsevööndiga. Edastatud dokumentide hulgas on Põllumajandus- ja Toiduameti 29.09.2023 kiri nr 6.2-2/42341, millega kooskõlastatakse geoloogilise uuringu loa taotlus täiendavate tingimusteta.

Taotletava uuringuruumi teenindusala edelaservast ~101 m kaugusel asub üle 25 km² suuruse valgalaga veekogu Porijõgi/Reola jõgi (Eesti looduse infosüsteemi kood VEE1044400). Kattumist Reola jõe kalda piiranguvööndiga (100 m) ei ole.

Taotletava uuringuruumi teenindusala keskosa kattub III kategooria kaitsealuse liigi *Buteo buteo* (hiireviu; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9130791) elupaigaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala loodeservast ~2,8 m kaugusel asub III kategooria kaitsealuse liigi *Listera ovata* (suur käopõll; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9323336) kasvukoht. Seletuskirjas on selgitatud, et uuringuruumi keskel asuva hiireviu asustatud pesa (2023. a üks poeg) ümber tohib töid teha väljaspool pesitsusperioodi (pesitsusperiood 15. märtsist kuni 31. juulini), kuid pesapuu tuleb säilitada. Samas hiireviu pesa ei pruugi samal puul kaua püsida, kuna pesapuuks olev kuusk on noor ja pesa kandvad oksad nõrgad. Mõjude kompenseerimiseks säilitatakse ekspertiisi soovitusel taotletavast uuringuruumist kirdesse jääv vanem metsaala, kus elavad muuhulgas ka musträhn, suur-kirjurähn ja väike-kärbsenäpp.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneserval asuvad Elektrilevi OÜ elektriõhuliini mastitõmmsad või toed Tugi ja nimetu (VID koodid vastavalt 337914354 ja 212980366; kaitsevöönd 1 m projektsioonist maapinnal) koos nende kaitsevöönditega. Seletuskirjas on kirjas, et uuringuauke elektriõhuliini kaitsevööndisse ei rajata. Seletuskirjas on kirjeldatud, et uuringuruumi läbib Elektrilevi OÜ 1 - 20 kV elektriõhuliin PARVE:REO kaitsevööndi laiusega 20 m (tunnus K5395785). Ortofoto ja kitsenduste kaardi järgi eelnimetatud elektriõhuliini pole.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservast asuvad vähemalt 5 m kaugusel AS EESTI RAUDTEE sideehitis Tartu-Koidula FOK2 (VID kood 7197868; kaitsevöönd 1 m liini teljest) ja vähemalt 29,6 m kaugusel laiarööpmeline raudtee (VID 4073117; kaitsevöönd 30 m tee teljest). Laiarööpmelise raudtee kaitsevöönd kattub kuni 0,4 m ulatuses taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaservaga.

Riigitee Põlva-Reola tee (nr 61) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaservast vähemalt 7 m kaugusel. Seletuskirjas on selgitatud, et tee kaitsevööndisse uuringupunkte ei rajata ja uuringu tegemine ja varu arvele võtmine kooskõlastatakse tee valdajaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala lõuna- ja keskosal asub metsatee 2. Reola tee (nr 2820330).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja, Maa-amet 17.10.2023 kiri nr 9-3/23/14661-3. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 03.10.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12³ p-de 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood: 11206437; aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 23.10.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 23.10.2023 kirjaga nr DM-126014-4 taotlejat, aktsiaseltsi Eesti Raudtee, Transpordiametit ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta

põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus, ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Krüüdneri Karjäär OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Vana-Kuuste II uuringuala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal. Taotletava uuringuruumi teenindusala keskosa kattub III kategooria kaitsealuse liigi *Buteo buteo* (hiireviu; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9130791) elupaigaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala loodeservast ~2,8 m kaugusel asub III kategooria kaitsealuse liigi *Listera ovata* (suur käopõll; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9323336) kasvukoht.

Taotluse seletuskirjas on selgitatud, et uuringuruumi keskel asuva hiireviu asustatud pesa (2023. a üks poeg) ümber tohib töid teha väljaspool pesitsusperioodi (pesitsusperiood 15. märtsist kuni 31. juulini), kuid pesapuu tuleb säilitada. Samas hiireviu pesa ei pruugi samal puul kaua püsida, kuna pesapuuks olev kuusk on noor ja pesa kandvad oksad nõrgad. Mõjude kompenseerimiseks säilitatakse ekspertiisi soovitusel taotletavast uuringuruumist kirdesse jääv vanem metsaala, kus elavad muuhulgas ka musträhn, suur-kirjurähn ja väike-kärbsenäpp.

Eelnevast tulenevalt lisatakse uuringuloa täiendavaks tingimuseks:

1. Uuringuruumi keskel asuva kaitsealuse liigi (hiireviu) asustatud pesapuu ümber tohib uuringutöid teha ainult väljaspool pesitsusperioodi (pesitsusperiood 15. märtsist kuni 31. juulini), pesapuu tuleb säilitada.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Vana-Kuuste II uuringuruum asub riigimaal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühing Eesti Killustik ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 08.01.2024).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 23.10.2023 kirjaga nr DM-126014-6 ja DM-126014-7 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutustele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus 01.11.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/6541 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Tartumaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimused seatakse uuringuloa lisa tingimusteks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Maa-amet 14.11.2023 kirjaga nr 7-1/23/15255-2 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. Uuringu tegijal tuleb teavitada Maa-ametit (e-post maaamet@maaamet.ee) välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa-ametile.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimused seatakse uuringuloa lisa tingimusteks.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab kaevandamisloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtajaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Vana-Kuuste II uuringuruumi geoloogilise uuringuloa loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 23.10.2023 kirjaga nr DM-126014-5 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Kambja Vallavalitsusele.

Kambja Vallavolikogu 20.12.2023 otsusega nr 149 nõustus Osaühingule Eesti Killustik (registrikood 10126848) Vana-Kuuste II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega kehtivusajaga 3 aastat.

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja XX.01.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määрати 2 nädalat. Avalikustamise käigus ettepanekuid ...

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt XX.01.2024 kirjaga nr DM-126014-X arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ...

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo